

TEKSTS ELĪZA ANETE BAJĀRA
FOTO NO ARHITEKTU PERSONISKĀ ARHĪVA (ALVIS ROZENBERGS)

MODERNĀ VIENSĒTA

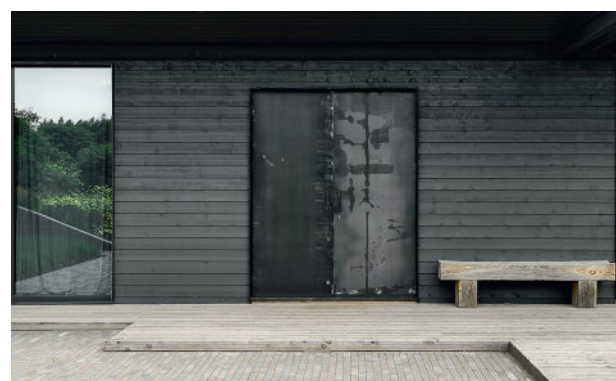
Savvaļas zvēri šajā Gaujas nacionālā parka teritorijā ir biežāki viesi nekā cilvēki, bet skats aiz loga izkonkurē jebkuru *Netflix* seriālu. Gleznainās dabas ieskauda, te tapusi brīvdienu māja, kurā ideja par lauku viensētas mājīgumu iztulkota mūsdienīgā arhitektūras valodā.

→ Mājas vienstāvu pelēkais apjoms organiski sēž ainavā, nevis kliež, lai būtu pamanāms, savukārt horizontālais dēļu apšuvums vēl vairāk piezemē ēkas apjomu, pietuvinot to zemei.

↳ Terases risinājumā iezīmējas Zanes Teteres daiļradei tuvā Japānas tematika – kā atsauce uz tās arhitektūru.

Tieši dabas krāšņums un tās pilnība bija izejas punkts Zanei Teterai-Šulcei ar *Open AD* komandu, uzsākot darbu pie šī brīvdienu mājas projekta. Arhitekta atmiņas, kā pirmajā reizē pārsteidzis vietas mērogs: «Teritorija šķita milzīga, tajā bija haotiski sasējušies bērziņi, un pats zemesgabals netipiski plakans paugurainajai Krimuldas apkārtnē.» Pirmais izaicinājums bija atrast īsto pozīciju, kur šajā ainavā *rakt lāpstu* un *iestādīt* māju. Lai arī novietota šķietami teritorijas vidū, vieta izvēlēta, rūpīgi izanalizējot ģimenes vajadzības un zemesgabala potenciālu: tikusi respektēta vēlme pilnībā norobežoties no kaimiņiem, ievērotas debespuses, tāpat arī ēka iesēdināta maksimāli augstu reljefā, lai ar logu atvērumiem ierāmētu skaistākās skatu perspektīvas. ►►

→ Fasādes apšuvums ir ar *Raituma krāsas* darvas krāsu apstrādāti priedes dēļi, bet apkārt mājai apiet neapstrādāta, laikapstākļu ietekmei pakļauta lapegles terase, kas ar laiku iegūs skaistu patīnu.

↑ Nākotnē cilvēka veidotais saviesies vēl ciešāk ar dabu – pergolu kolonnas tiek apaudzētas ar vinstīgām.

↓ Striktā veidnotā betona tekstūra kontrastē ar gaisīgajiem stādījumiem dobēs. Bet ieejas centrālā zālveida ziemciešu dobe akcentēta ar Lamarka korintes stādījumiem.

Arhitektūras tīrās līnijas un pamatīgie materiāli – koks, metāls, betons – vijas cauri gan eksterjerā, gan interjerā, veidojot monolītu tēlu.

↑ Interjerā iekļautas skandināvu dizaina mēbeles no tādiem ražotājiem kā *Ferm Living*, *Norr11* u. c.

↓ Saimnieki nav krājēji, un to var labi just interjerā – šeit nav nekā lieka vai pašmērķīga, kas uzmanību novirzītu no galvenās zvaigznes – ainavas aiz loga. Dzīvojamajā telpā organiski iejuties ikoniskais piekaramais kamīns *Focus*.

Zane īpaši vēlējās uzsvērt ainavu ar simtgadīgu, nokaltušu ozolu, kas cēli paceļas virs bērziņiem, – uz to vērsts galvenais skats no pagalma.

Vietas klajums un latvieša mentalitāte, kurai tuva noslēgtība un paslēpšanās, noteica telpu programmas sadalīšanu divās daļās, starp abām izveidojot mūsdienīgu versiju par latvieša viensētai raksturīgu pagalmu. Piebraucamais ceļš izvijas cauri teritorijai un noslēdzas ar saimniecības bloku – tajā izvietota garāža, paligtelpas un suņu voljers, turpreti otrajā blokā iekļautas visas dzīvojamās funkcijas. Lai pagalmam, kas veidojas starp šiem blokiem, piedotu intimāku, unikālu raksturu, uz saimniecības ēkas tapīs daudzfunkcionāls, apzaļumots valnis. Šo arhitektu ideju realizēt un labiekārtojumu veidot pieaicināja ainavu arhitektu Ģirtu Runi ar komandu (*Landshape*). Viņu darba uzdevums bija radīt *Instagram dobi*, kas katrā gadalaikā atklāj jaunu estētisku šķautni. Pārējie ēkai pieguļošās teritorijas dizaina risinājumi stingri pakļaujas arhitektūras līniju tīrbai – asās, taisnās līnijas un perfektie, perpendikulārie leņķi ir apzināti veidoti kā kontrastējoši naža griezieni gleznainajā dabā, kura dominē visapkārt. Vēl tapšanas stadijā ir funkcionāli soli, kas būs izvietoti nogāzē un veidos amfiteātri. No tā Jāņos varēs vērot ugunsgrāvu, padarot pagalmu par īpašu ceremoniju un sanāksšanu vietu. Ģirts arī sakārtojis pārējo teritoriju – patīrīti cieši saaugušie bērzi, tie sagrupēti un naktī tiek izgaismoti, veidojot maģisku atmosfēru. Vēl zemāk reljefā izrakts diķis, kuram līdzās nākotnē paredzēta pirts.

Pretstatā saimniecības blokam dzīvojamais realizēts kā paviljona tipa ēka – vienstāvu lakonisks apjoms bez pārmērībām, tā, lai nekonkurētu ar apkārtnējo ainavu. Kontrastā dabas plūdinājām arhitektūras valoda ir izteikti ģeometriskā, pat strikta. Cilvēks tomēr ir ielauzies ainavas dabiskajā plūsmā, un tas šeit tiek akcentēts. Arī tonāli māja ir piezīmēta – tās peleko krāsu nianse veido lielisku fonu dabas uznācienam, vai tas būtu vasarīgi sulīgs zaļums vai ziemas baltums.

182 m² lielās ēkas plānojums ir tipisks šādām paviljona tipa būvēm, vienu galu atvēlot dzīvojamai daļai ar virtuvi un ēdamzoni, bet otru veidojot klusāku, intīmu – tur ir saimnieku gulamistaba ar garderobi un sanmezglu. Ieeja atrodas vidusdaļā, tajā izvietotas ►

← Katrs kvadrātmeters šeit izmantots praktiski – arī gaitenis kalpo ne tikai par tranzīta zonu, bet funkcionē vēl kā bibliotēka un drēbju skapis.

↑ Uzteicams ir amatnieku darbs, kuri iedzīvināja arhitektu idejas, – virtuve, vannasistabas mēbeles, gulta ir speciāli dizainēti šai mājai.

← Ir pilnīgi skaidrs, ka te mīt pilsētnieki – skaidri definētas, asas līnijas, robežas un formas satiekas ar mīksta līna tekstilijām un krāšņiem paklājiem, kas vedina uz laisku atpūtu.

divas bērnu gulamistabas. Lielās, bidāmās vitrīnas un terases ļauj cilvēkam dzīvot starp iekštelpu un ārtelpu, bet, lai caur lielajiem stiklojumiem ēka neuzkarstu, visapkārt tai ir pārkares. Turklāt mājas galā, kas ir cauru dienu saules apspīdēts, koka konstrukcijas pergolai var pārvilkt ar brezenta audumu, tā ļaujot izmantot šos papildu dzīvojamās zonas kvadrātmetrus gan saulainās, gan lietainās dienās. Tikmēr pergolu mestās gaismēnas piedod rotaļīgu dimensiju citādi lakoniskajam apjomam.

Interjerā turpināts ēkas arhitektūras diktētais askētisms, bet tas nebūt nenozīmē mājīguma trūkumu. «Man nekad nav bijusi vēlme romantizēt mājīgumu. Tas ne vienmēr ir jāasociē ar dabisku koku vai kaut ko bešu,» saka Zane, kura izstrādājusi arī šīs mājas interjera projektu. Var just, ka arhitektu komanda ir izturējusi savu viziju līdz galam, radot viscaur viengabalainu rezultātu. Monohroma krāsu palete, eksterjerā eksponētie materiāli (betons, koks, metāls) ienesti arī interjerā: te ir betona grīdas, koka dēlišu griestu klājs, bet nesošās metāla T-profila sijas veido ģeometrisku rakstu griestu plaknē. Metāls ir *Open AD* dizaineru bieži izmantotais materiāls tā mainīgās un mākslinieciskās dabas dēļ. Ārtelpā tas parādās ārdurvju apdarē, logu aplodās un pat apdobju risinājumos. Iekšējās šķietami vēsais metāls ienāk pat saimnieku gulamistabas sienu panelējuma!

Zane atzīst, ka laba rezultāta galvenais priekšnosacījums ir klienta un arhitekta savstarpēja uzticēšanās un būšana uz viena viļņa. Viņa priecājas par konstruktīvo diskusiju un smeji, ka pasūtītājs projekta gaitā kļuvis par sava veida fetišistu: «Pat katliņu vairs nevar nopirkt vienkāršu, jo visu laiku ir jāseko līdzi aktualitātēm, un nepietiek vien ar funkciju.»

Objekta veiksmē ir milzīgā rūpība un prasīgums pret rezultāta kvalitāti visos projekta posmos. Ir tapusi brīvdienu māja, kas dzīvo un elpo kā vienots organisms. Un šī vides tirība palīdz iedzīvotājiem noskaņoties brīvdienu mieram un uzlādēties prom no pilsētas un ikdienas pienākumiem. ■

Mājas vizītkarte

Atrašanās vieta: Krimulda

Platība: 182 m²

Realizācija: 2018–2021

Arhitektūra: Zane Tetere-Šulce, Jelena Ozoliņa-Jeļisejeva (*Open AD*)

Interjers: Zane Tetere-Šulce, Jelena Ozoliņa-Jeļisejeva, Zane Arāja, Beatrise Dzērve (*Open AD*)

Ainavu arhitektūras projekts:

Ģirts Runis (*Landshape.lv*)

Būvdarbi: Delta Construction

Logi: Lasita logi

Fasādes krāsas: Raituma krāsas

Individuālie mēbeļu risinājumi: Uldis Ceplis

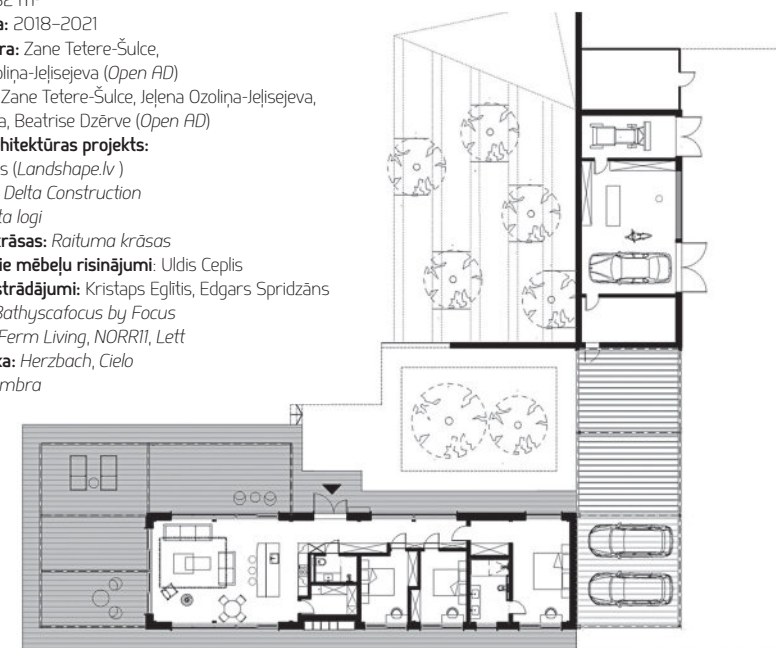
Metāla izstrādājumi: Kristaps Eglītis, Edgars Spridzāns

Kamini: Bathyscafocus by Focus

Mēbeles: Ferm Living, NORR11, Lett

Santehnika: Herzbach, Cielo

Aizkari: Umbra

i
Arhitekts
Zane Tetere-Šulce
Open AD
Tālrunis: 29123434
Zane@openad.lv
Openad.lv

FLEXLUX
Embrace your Space

THECA

MOKKA

Jauni audumi
un modeļi

Izvēlies to, kas piestāvē
Tavai ikdienai!

MOKKA salons
Kr. Barona ielā 16, Rīgā

www.mokka.lv